

GTTAD

GENEL TÜRK TARİHİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

PROF. DR. EŞREF BUHARALI ÖZEL SAYISI

Kasım 2024

GTTAD

**JOURNAL OF GENERAL TURKISH HISTORY RESEARCH
SPECIAL ISSUE DEDICATED TO PROF. DR. ESREF BUHARALI**

November 2024

e-ISSN: 2667-5366

Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi (GTTAD), Türk tarihine ve kültürüne dair bilimsel araştırmaların üretilmesini ve okuyucuya ulaştırılmasını amaç edinen Uluslararası Hakemli bir dergidir. GTTAD, Türklerin siyasi tarihleri, devlet gelenekleri, sosyal hayatları, askeri ve iktisadi faaliyetleri, dini inançları, kültür ve mitolojileri vb. kapsamdaki konuları ele alır ve bu alandaki disiplinleri de yayın sahası olarak değerlendirir. Ocak ve Temmuz olmak üzere yılda iki kez yayımlanan dergide Türkçe, İngilizce, Rusça ve Farsça makalelere yer verilir. Dergiye yayımlanmak üzere gönderilen yazılar ilk etapta Yayın Kurulu tarafından yazım ilkelerine uygunluk ve özgünlük açısından incelenir. Yayımlanması uygun bulunan yazılar adları gizli tutulan iki hakeme gönderilir. Hakem süreçleri tamamlanan makaleler Yayın Kurulu'nun nihai değerlendirmesi ve kararı sonrasında dergide yayımlanır. Dergide yayımlanan makalelerde savunulan görüşler Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisini hiçbir surette bağlamaz. Yayımlanan makale ve yazıların sorumluluğu yazarına aittir. Kabul edilen yazılar yazara iade edilmez.

Gönderilen makalelerin özgünlük testi *Turnitin* programı ile denetlenmektedir. <https://www.turnitin.com/>

Journal of General Turkish History Research (JGTHR), is an International Refereed Journal aiming at producing and delivering scientific research on Turkish history and culture. JGTHR deals with topics such as the political history of the Turks, their state traditions, social lives, military and economic activities, religious beliefs, culture, and mythology; evaluates the disciplines in this field as a broadcasting field. The journal is published twice a year in January and July and includes articles in Turkish, English, Russian and Persian languages. Each article is examined by the Editorial Board regarding writing principles and originality. The approved ones are sent to two independent experts for double-blind peer review. The articles for which the peer review process is completed are published after the final evaluation and decision of the Editorial Board. Authors are responsible for their articles. Any of their ideas are individual and does not bind the JGTHR. Accepted articles are not returned to the author.

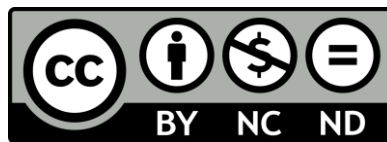
The articles sent are controlled for plagiarism by the *Turnitin* programme. <https://www.turnitin.com/>

YAZIŐMA ADRESİ / CORRESPONDENCE ADDRESS

Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü

Isparta-Afyon Karayolu 8. Km Çünür Doęu Yerleşkesi 32260 Isparta

E-Posta: ozgurturker@sdu.edu.tr

GENEL TÜRK TARİHİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
JOURNAL OF GENERAL TURKISH HISTORY RESEARCH
e-ISSN: 2667-5366

SAHİBİ / OWNER

Doç. Dr. Özgür TÜRKER

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

- Prof. Dr. Mustafa GÖKÇE (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)*
Prof. Dr. Peter Benjamin GOLDEN (Rutgers University-New Jersey/ABD)
Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan IŞIK (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)
Prof. Dr. Rudolph P. MATTHEE (University of Delaware-Newark/ABD)
Doç. Dr. Tülay YÜREKLİ (Adnan Menderes Üniversitesi-Aydın/TÜRKİYE)
Doç. Dr. Özgür TÜRKER (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)
Doç. Dr. Abdolvahid SOOFİZADEH (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)
Doç. Dr. Farhod MAKSUDOV (Institute of Archaeology of Uzbekistan Academy of Sciences-Tashkent/UZB.)
Doç. Dr. Oktay BERBER (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi-Eskişehir/TÜRKİYE)
Doç. Dr. Tuba TOMBULOĞLU (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)
Doç. Dr. S. Serkan ÜKTEN (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)
Doç. Dr. Eralp ERDOĞAN (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi-Tekirdağ/TÜRKİYE)
Dr. Gábor FODOR (Macar Kültür Merkezi/Macaristan)

YAYIN DANIŞMA KURULU / BROADCAST ADVISORY BOARD

- Prof. Dr. Melek ÇOLAK (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)*
Doç. Dr. Muzaffer DURAN (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)
Dr. Öğr. Üyesi Aslı ÇANDARLI ŞAHİN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)
Arş. Gör. Dr. Selim KARAGÖZ (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)
Arş. Gör. Mehmet BAYRAM (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)

YAYIN KOORDİNATÖRÜ / PUBLICATION COORDINATOR

Dr. Pınar YİĞİT TÜRKER

HALKLA İLİŞKİLER / PUBLIC RELATIONS

Doç. Dr. Eralp ERDOĞAN

SEKRETERYA / SECRETARIAT

<i>Halil Can AKGÜN</i>	✘	<i>Onur YILDIZ</i>
<i>Dr. Muhammed Emin KOÇAK</i>	✘	<i>Dr. Umut YOLSEVER</i>
<i>İsmail Hulusi ŞENYİL</i>	✘	<i>Yağmur DERİN ÜKTEN</i>
<i>Cüneyt GÜNDÜZ</i>	✘	<i>Ayşe ORHON</i>
<i>Yiğit Burak ÖZDEN</i>	✘	<i>Merve YALIMEL</i>
<i>Semanur OĞUZ</i>	✘	<i>Ömer GÖK</i>
<i>Sena SARAÇ</i>	✘	<i>Dr. Ahmet KARADENİZ</i>
<i>Efe OKCU</i>	✘	<i>Arif Ozan ALTUN</i>

MİZANPAJ / TYPESETTING

Özgür TÜRKER ✘ *Pınar YİĞİT TÜRKER*

İNDEKS KOORDİNATÖRÜ / INDEX COORDINATOR

Doç. Dr. Özgür TÜRKER

TÜRKÇE EDİTÖR / TURKISH LANGUAGE EDITOR

Dr. Pınar YİĞİT TÜRKER

İNGİLİZCE EDİTÖR / ENGLISH LANGUAGE EDITOR

Arş. Gör. Mehmet BAYRAM

RUSÇA EDİTÖR / RUSSIAN LANGUAGE EDITOR

Arş. Gör. Dr. Selim KARAGÖZ

FARŞA EDİTÖR / PERSIAN LANGUAGE EDITOR

Doç. Dr. Abdolvahid SOOFİZADEH

KAPAK TASARIM / COVER DESIGN

Doç. Dr. Özgür TÜRKER

ULUSLARARASI BİLİM DANIŞMA KURULU
INTERNATIONAL SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

	Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL (Yeditepe Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Alfina SİBGATULLİNA (Inst. of Far East. Stud. of the Russ. Academy of Sci.-Mosc./RUSSIA)		
	Prof. Dr. Alfiya YUSUPOVA (Kazan Federal University-Kazan/RUSSIA)		
	Prof. Dr. Alpaslan DEMİR (Tokat Gazi Osmanpaşa Üniversitesi-Tokat/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Behset KARACA (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Cihat YILDIRIM (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Eşref BUHARALI (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE) (Emekli)		
	Prof. Dr. Éva CSÁKÍ (Pázmány Péter Catholic University-Budapest/HUNGARY)		
	Prof. Dr. Fayaz Huzin (Tatarstan Academy of Sciences-Kazan/RUSSIA)		
	Prof. Dr. Füsün KARA (Fırat Üniversitesi-Elazığ/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Haldun EROĞLU (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Hamza KELEŞ (Gazi Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Hayri ÇAPRAZ (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Hayrunnisa ALAN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Iskander GİLYAZOV (Kazan Federal University-Kazan/RUSSIA)		
	Prof. Dr. İbrahim ERDAL (Bozok Üniversitesi-Yozgat/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. İlhan ŞAHİN (İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Karjavbay SARTKOJAULI (L. N. Gumilyov Eurasian National University-Astana/KAZ.)		
	Prof. Dr. Konuralp ERCİLASUN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Mehmet ALPARGU (Emekli Öğretim Üyesi-Sakarya/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK (Gazi Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Mehmet ŞAHİNGÖZ (Gazi Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Mualla YÜCEL (İstanbul Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Muhammed Bilal ÇELİK (Sakarya Üniversitesi-Sakarya/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Musa Şamil YÜKSEL (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Necmettin AYGÜN (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Onur Alp KAYABAŞI (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Orhan DOĞAN (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi-Kahramanmaraş/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Pap NORBERT (University of Pécs-Pécs/HUNGARY)		
	Prof. Dr. Refik TURAN (Gazi Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Remzi KUZUOĞLU (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Rudi MATTHEE (University of Delaware-Delaware/USA)		
	Prof. Dr. Saadettin Yağmur GÖMEÇ (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Sezai BALCI (Giresun Üniversitesi-Giresun/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Tsend BATTULGA (Mongolia National University-Ulaanbaatar/MONGOLIA)		
	Prof. Dr. Üçler BULDUK (Ankara Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
	Prof. Dr. Zsombor Tibor RAJKAI (Ritsumeikan University-Kyoto/JAPAN)		
	Doç. Dr. Ali MIYNAT (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)		
	Doç. Dr. Ali Rıza YAĞLI (Giresun Üniversitesi-Giresun/TÜRKİYE)		
	Doç. Dr. Alper ALP (Eğitim Müşaviri-Moskova/RUSYA)		
	Doç. Dr. Cihad CİHAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar/TÜRKİYE)		
	Doç. Dr. Farhod MAKSUDOV (Institute of Archaeology of Uzbekistan Aca. of Scien.-Tashkent/UZB.)		

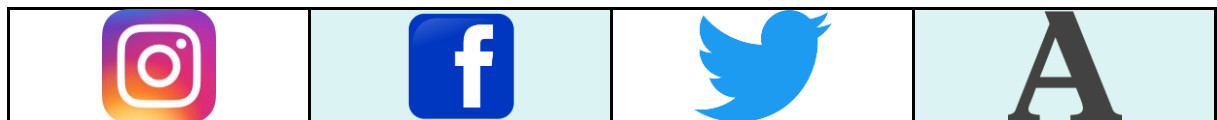
iD	Doç. Dr. Lazat DİNASHEVA (Ahmet Yesevi Üniversitesi-Türkistan/KAZAKİSTAN)		
iD	Doç. Dr. Müslüme Melis SAVAŞ (Karadeniz Teknik Üniversitesi-Trabzon/TÜRKİYE)		
iD	Doç. Dr. Nilgün DALKESEN (İstanbul Medeniyet Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
iD	Doç. Dr. Simonné Piroska PALLÓS (Emekli Öğretim Üyesi-Kaposvár/HUNGARY)		
iD	Doç. Dr. Szilard SZİLÁGYÍ (University of Bucharest-Bucharest/ROMANIA)		
iD	Doç. Dr. Tümen SOMUNCUOĞLU (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
iD	Doç. Dr. Yunus İNCE (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)		
iD	Doç. Dr. Zufar SHAKİROV (Kazan Federal University-Kazan/RUSSIA)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Abdullah ÜSTÜN (Ege Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Ali AHMETBEYOĞLU (İstanbul Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Aysel ERDOĞAN (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi-Osmaniye/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Eman HAYAJNEH (University of Jordan-Amman/JORDAN)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali BOZKUŞ (Hitit Üniversitesi-Çorum/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Nebi SALİM (Shahrood University-Shahrood/IRAN)		
iD	Dr. Öğr. Üyesi Selim KARAKAŞ (Giresun Üniversitesi-Giresun/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Ali İhsan ÇAĞLAR (Giresun Üniversitesi-Giresun/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Cezmi KARASU (Emekli Öğretim Üyesi-Eskişehir/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Eva Kincses NAGY (University of Szeged-Szeged/HUNGARY)		
iD	Dr. Feruza DJUMANİYAZOVA (Ebu Reyhan Biruni Şarkşinaslık Enstitüsü-Taşkent/ÖZBEKİSTAN)		
iD	Dr. Gábor FODOR (İstanbul Macar Kültür Merkezi-İstanbul/TÜRKİYE)		
iD	Dr. Gábor SZÓLLÓSY (The Museum and Library of Hungarian Agriculture-Budapest/HUNGARY)		
iD	Dr. Ganbat LKHUNDEV (Mongolian Academy of Sciences-Ulaanbaatar/MONGOLIA)		
iD	Dr. Khalida DEVRİŞEVA		
iD	Dr. Igor SEMYONOV (Inst. of History, Arch. and Ethnography- Makhachkala/RUSSIA)		
iD	Dr. Ivan FUKALOV (Bishkek Academy of Finance and Economics- Bishkek/KIRGIZISTAN)		
iD	Dr. Nándor Erik KOVÁCS (Eötvös Loránd University-Budapest/HUNGARY)		
iD	Dr. Mevlüt AKDERE		
iD	Dr. Petr KUÇERA (Hamburg University-Hamburg/GERMANY)		
iD	Dr. Zahra ABOLHASSANİA (University of Tehran-Tehran/IRAN)		
iD	Dr. Zelfira ŞÜKÜRÇİYEVA (Kırım Mühendislik ve Pedagoji Üniversitesi-Simferpol/KIRIM)		

DERGİNİN TARANDIĐI İNDEKSLER / THE JOURNAL IS INDEXED IN

	TR Dizin https://app.trdizin.gov.tr/dergi/TWpNeU5qWT0/genel-turk-tarihi-arastirmalari-dergisi
	International Scientific Indexing (ISI) https://isindexing.com/isi/journaldetails.php?id=8981
 Directory of Research Journal Indexing	Directory of Research Journals Indexing http://olddrji.lbp.world/JournalProfile.aspx?jid=2667-5366
	ASOS Index https://asosindex.com.tr/index.jsp?modul=journal-page&journal-id=959
	Scientific Indexing Services https://www.sindexs.org/JournalList.aspx?ID=5840
	İdeal Online https://www.idealonline.com.tr/IdealOnline/dergi/genel-turk-tarihi-arast-rmalar-dergisi/991
	ResearchBib - Academic Resource Index http://journalseeker.researchbib.com/view/issn/2667-5366
	Paperity https://paperity.org/journal/203691/genel-turk-tarihi-arastirmalari-dergisi

SOSYAL AĐLAR / SOCIAL NETWORKS

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

İD	Prof. Dr. Ali DENİZLİ (İstanbul Rumeli Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Ali SELÇUK (Erciyes Üniversitesi-Kayseri/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Alpaslan DEMİR (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi-Tokat/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Alpay BİZBİRLİK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi-Manisa/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Ayşe ULUSOY TUNÇEL (Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Cihat AYDOĞMUŞOĞLU (Ankara Üniversitesi-Ankara-TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Hakan KARAGÖZ (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. İbrahim ERDAL (Yozgat Bozok Üniversitesi-Yozgat/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. İbrahim SOLAK (Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi-Kahramanmaraş/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Kazım PAYDAŞ (Harran Üniversitesi-Şanlıurfa/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Mahmut AKPINAR (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi-Sivas/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL (İstanbul Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Mustafa DAŞ (İzmir Bakırçay Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Necmettin AYGÜN (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Okan YEŞİLOT (Marmara Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Özgür YILDIZ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Ramazan Erhan GÜLLÜ (İstanbul Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Salih KIŞ (Selçuk Üniversitesi-Konya/TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Yıldız DEVECİ BOZKUŞ (Ankara Üniversitesi-Ankara-TÜRKİYE)		
İD	Prof. Dr. Yılmaz KARADENİZ (Amasya Üniversitesi-Amasya/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Abdolvahid SOOFİZADEH (Aksaray Üniversitesi-Aksaray/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Abdulhamit KAVAK (Kilis 7 Aralık Üniversitesi-Kilis/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Ahmet ÖZTURHAN (Batman Üniversitesi-Batman/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Ali Rıza YAĞLI (Giresun Üniversitesi-Giresun/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Aydın EFE (Çankırı Karatekin Üniversitesi-Çankırı/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Aygül DÜZENLİ (Çukurova Üniversitesi-Adana/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Bahattin KELEŞ (Şırnak Üniversitesi-Şırnak/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Coşkun ERDOĞAN (Atatürk Üniversitesi-Erzurum/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Eralp ERDOĞAN (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi-Tekirdağ/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Eray BAYRAMOL (Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi-Antalya/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Erdal ÇİFTÇİ (Mardin Artuklu Üniversitesi-Mardin/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Gözde SAZAK (İstanbul Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Gülnar KARA (Çankırı Karatekin Üniversitesi-Çankırı/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. H. Hilal ŞAHİN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Hasan TAŞKIRAN (Bitlis Eren Üniversitesi-Bitlis/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Hayrettin İhsan ERKOÇ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Çanakkale/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Kasım ERTAŞ (Şırnak Üniversitesi-Şırnak/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Mehmet BİLGİN (İstanbul Aydın Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Mehmet Fatih SANSAR (Ege Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Mesut KARAKULAK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		

İD	Doç. Dr. Metin MENEKŞE (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi-Muğla/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Muhammed CEYLAN (Yalova Üniversitesi-Yalova/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Muhammed İbrahim YILDIRIM (Erciyes Üniversitesi-Kayseri/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Murat ÇELİKDEMİR (Gaziantep Üniversitesi-Gaziantep/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Murat ZENGİN (İnönü Üniversitesi-Malatya/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Muzaffer DURAN (Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Müjdat KARAGÜLMEZ (Milli Savunma Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Münevver Ebru ZEREN (İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Nevzat KELEŞ (Bingöl Üniversitesi-Bingöl/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Nevzat TOPAL (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi-Niğde/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Rifat İlhan ÇELİK (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi-Kırşehir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Serkan ACAR (Ege Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Serpil SÖNMEZ (Iğdır Üniversitesi-Iğdır/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Şeyda BÜYÜKCAN SAYILIR (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi-Eskişehir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Telli AKHUNDOVA KORKMAZ (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi-Nevşehir/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Tuba TOMBULOĞLU (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi-Ankara/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Vedat TURGUT (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi-Bilecik/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Vural GENÇ (Bitlis Eren Üniversitesi-Bitlis/TÜRKİYE)		
İD	Doç. Dr. Ziya POLAT (Mardin Artuklu Üniversitesi-Mardin/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Başak KUZAKÇI (Marmara Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Davut ŞAHBAZ (Selçuk Üniversitesi-Konya/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Ece SERRİCAN KABALCI (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi-Nevşehir/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Egemen Çağrı MIZRAK (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi-Tekirdağ/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Ertan ÜNLÜ (Ankara Üniversitesi-Ankara-TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Firdevs ÖZEN (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi-Kütahya/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Kaan AKAR (Erzurum Teknik Üniversitesi-Erzurum/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Kemal TAŞÇI (Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi-Erzincan/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Ali BOZKUŞ (Hitit Üniversitesi-Çorum/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Mert AĞAOĞLU (Sakarya Üniversitesi-Sakarya-TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Metin AYDAR (Erzurum Teknik Üniversitesi-Erzurum/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Muhittin ÇEKEN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi-Aydın/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Türkan ARIK (Iğdır Üniversitesi-Iğdır/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Ümit ÇAYIR (Sivas Cumhuriyet Üniversitesi-Sivas/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğr. Üyesi Yusuf AKBABA (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi-Eskişehir/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Öğretim Üyesi Abdullah ÜSTÜN (Ege Üniversitesi-İzmir/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Adile BALCI (Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi-İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Ahmet DOĞAN (Niğde/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Dilara BAYRAK (Ankara/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Kutluay ERK		
İD	Dr. Rakkuş KARADUMAN (Mersin Üniversitesi-Mersin/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Umut KANSOY (İstanbul/TÜRKİYE)		
İD	Dr. Umut YOLSEVER (Eskişehir/TÜRKİYE)		

Editörden...

Değerli okurlar,

2024 yılı, akademik camiamız için tarifsiz bir kaybın yılı oldu. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin unutulmaz isimlerinden biri olan, Türk tarihçiliğine katkılarıyla hafızalarda yer edinen ve her daim zarafetiyle gönüllerde taht kuran Prof. Dr. Eşref Buharalı hocamızı kaybettik. O, yalnızca bir tarihçi değil; aynı zamanda bir insanlık abidesiydi. Kendisi naifliği, nezaketi, iyiliği ve derin duygusallığı ile hepimizin yüreğinde derin izler bırakmıştır.

Prof. Dr. Eşref Buharalı, Kerkük'te başlayan ve Ankara'da devam eden, Türklüğe adanmış bir hayatın sahibi olarak, ilmi çalışmaları ve kişisel özellikleriyle tanıyan herkesin sevgisini ve saygısını kazanmıştır. Kerkük'ün zengin kültürel dokusunda dünyaya gözlerini açan hocamız, Türkmen kimliği ve Kerkük özlemiyle yoğrulmuş bir hayat sürmüştür. Çocukluk yıllarını Türkmen geleneklerinin canlı bir şekilde yaşandığı bu kadim şehirde geçiren hocamız, ailesiyle birlikte genç yaşta Türkiye'ye göç etmiştir. Türkiye, onun ilmi kariyerine şekil veren, Türklük bilincini daha da pekiştiren ikinci yurdu olmuştur. Kerkük ise bir ömür boyu kalbinde taşımaktan vazgeçmediği bir özlem ve hatıralar yumağı olarak varlığını sürdürmüştür.

Eşref Buharalı'nın hayatında Kerkük'ün özel bir yeri vardır. Çocukluk yıllarını geçirdiği bu şehirden bahsederken duyduğu özlem, her sohbetinde hissedilirdi. Kerkük'ün bağları, bahçeleri ve çocukluk anıları, onun için yalnızca bir memleket değil, kaybedilmiş bir cennetti. Kerkük'ün zalimlerin elinde harap edilışı, hocamızı her zaman derin bir kedere boğmuştur. Bu özlemi ve kederi, hayatının her döneminde dile getirmekten geri durmamıştır.

1981 yılında Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı'nda asistan olarak başlayan akademik kariyeri, kısa sürede yükselerek 1985'te doktor, 1987'de yardımcı doçent, 1988'de doçent ve 1996'da profesör unvanlarını almasıyla taçlanmıştır. Hocamızın akademik gelişiminde, yüksek lisans ve doktora tez hocası olan Prof. Dr. Bahaeddin Ögel'in etkisi büyüktür. Eşref Buharalı, Ögel hocanın izinden giderek bilimsel çalışmaları ve eğitim anlayışında disiplini ve vefayı esas almıştır. Arapça kaynaklar üzerine yaptığı titiz çalışmalar ve bu alandaki çığır açan yaklaşımları, Türk tarihine yaptığı katkılarının en belirgin örneklerindedir. Kaleme aldığı makaleler ve tercümeleler, yalnızca akademik dünyaya değil, aynı zamanda geniş kitlelere de ışık tutmuştur. İلمي disiplini ve Türklük bilinci, yetiştirdiği yüksek lisans ve doktora öğrencilerinde tebarüz etmiştir. Öğrencileri, bugün Türkiye'nin farklı üniversitelerinde hocamızın bilimsel anlayışını yaşatmaya devam etmektedir.

Hocamızın insani yönü, akademik başarısının ötesinde ayrı bir anlam taşımaktadır. Onun zarafeti, ince ruhu ve her zaman yapıcı bir tutum sergileyen yaklaşımı, çevresindekilerin gönlünde derin bir sevgi ve saygı uyandırmıştır. Öğrencileriyle kurduğu samimi ilişki,

yalnızca bir hoca-öğrenci ilişkisi değil; aynı zamanda bir rehberin, bir dostun ve bir ağabeyin sevgisi ve ilgisiydi. Çalışmalarında gösterdiği titizlik ve ilme adanmışlık, öğrencileri ve meslektaşları tarafından hayranlıkla takip edilmiştir. Öğrencileri tarafından “bilimin babası” olarak anılması, onun akademik kariyeri boyunca ne denli etkili bir rehberlik sunduğunu göstermektedir.

Prof. Dr. Eşref Buharalı, Türk tarihçiliğine eşsiz katkılarda bulunmuş, az bilinen tarihsel konuları gün yüzüne çıkarmış ve Türklük bilinci ile yoğrulmuş bir akademik miras bırakmıştır. Türk tarihine dair yaptığı araştırmalar, onun bu alandaki derin bilgisinin ve vizyonunun bir göstergesidir. Arapça kaynaklardan yaptığı analizler Türk tarihçiliğine önemli katkılar sağlamıştır. Hocamız, ilmî üretkenliği ve disiplinli yaklaşımı ile kendisinden sonra gelen nesillere de hep yol göstermiştir.

Prof. Dr. Eşref Buharalı'nın kaybıyla, sadece bir akademisyeni değil; aynı zamanda bir dostu, bir rehberi ve bir ağabeyi kaybettik. O, öğrencileri ve meslektaşları için her zaman bir ilham kaynağı olmuştur. Onun hayatımıza kattığı değerleri korumak ve eserlerini geleceğe taşımak, bize düşen en büyük sorumluluktur.

Bu yazıyı kaleme alırken, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin o eşsiz balkonunda artık gözlerimizin kendisini arayacağını düşünmeden edemiyoruz. Onu sonsuzluğa uğurlarken, hatıralarını kalbimizde yaşatmaya devam edeceğiz. Prof. Dr. Eşref Buharalı, yalnızca bir hoca değil; aynı zamanda bir değerdi. Onun adı ve eserleri, her zaman Türk tarihçiliğinin sayfalarında ve öğrencilerinin kalbinde yaşayacaktır. Huzur içinde uyuyun sevgili hocam. Sizi ve bıraktığınız değerleri asla unutmayacağız...

Bu vesileyle, Prof. Dr. Eşref Buharalı'nın eğitim ve bilime adanmış anısını yad ederken, tüm öğretmenlerimizin ve öğretim üyelerimizin Öğretmenler Günü'nü en içten dileklerimizle kutluyoruz.

Prof. Dr. Eşref Buharalı Özel Sayısı'nda, Türk tarihinden kültürel etkilere, siyaset tarihinden sosyo-ekonomik gelişmelere kadar uzanan geniş bir yelpazede, toplamda 38 değerli makale yer alıyor. Sayıda, 34 araştırma makalesi, 3 çeviri makalesi ve 1 kitap incelemesi siz değerli okuyucularımızın ve ilim dünyasının dikkatine sunulmuştur.

Saadettin Yağmur Gömeç'in "**Türk Devlet Hayatında Töre-Yasa**" başlıklı çalışması, Türk devlet geleneğinin temel taşlarından biri olan töre ve yasaların tarihsel seyrini ele alıyor. Muzaffer Demir'in "**Gallienus ve II. Claudius'un Yönetimleri Etnasında İskitlerin Atina'yı Talanı Üzerine Değerlendirmeler**" adlı makalesi, antik çağın önemli olaylarından birini detaylı bir şekilde analiz ediyor. Eski Türk toplumu üzerine Can Tankut Esmen'in yazdığı "**Eski Türk Toplumunda Şaman'ın Yeri ve Vazifesi Üzerine**" başlıklı makale, bu inanç sisteminin toplumsal dinamiklerini aydınlatıyor. Selcan Kaya'nın "**Nazarın Kökenleri ve Anadolu'daki Etkileri: Türk Kültüründe Göz Değmesi İnancının Tarihsel Seyri**" adlı eseri, kültürel bir inanışın tarih boyunca geçirdiği dönüşümleri inceliyor. Aykut Özbayraktar'ın "**Hârezm'de İslamiyet'in Yayılışı**" başlıklı makalesi ise bölgedeki İslamlaşma sürecine ışık tutuyor.

Emre Ömür'ün "**Bir Orta Çağ Mahkemesi: Afşin'in Yargılanması**" adlı makalesi, hukuk tarihi açısından ilginç bir dava sürecini ele alıyor. Yunus Emre Tansü ve Ömer Çiftçi'nin ortak çalışması olan "**Tarihi Kaynaklar Işığında Sâmânî Ailesinin Menşei**", Sâmânîlerin kökenlerini tarihsel belgeler ışığında inceliyor. Vural Öntürk'ün "**Gahadavala Hanedanı'nın Yükselme Devrinde Gaznelilerle Münasebetleri**" adlı makalesi, iki önemli hanedan arasındaki ilişkilere dair detaylı bir inceleme sunuyor. Mustafa Köksal'ın "**Harezmşah Atsız'ın Oğuzlara Karşı İzlediği Siyaset**" başlıklı çalışması, bir hükümdarın stratejik hamlelerini anlatıyor. Muhammed Ali Budak'ın "**Bertrandon de La Broquière'in (ve İbn Bibî'nin) Geç Orta Çağ Türkiye'sinde Konuşulan Dillere Dair Verdiği Bir Bilgi Üzerine**" adlı makalesi, dönemin dilsel yapısını ele alıyor.

Erol Keleş'in kaleme aldığı "**Taht Mücadelesinden Bağımsızlığa: Uzun Hasan ve Dicle Muharebesi**" adlı makale, tarih sahnesindeki önemli bir çatışmayı irdeliyor. Ahmet Korkmaz'ın "**Celâyırlı Emirü'l-Ümeralığından Emir Timur'un Tabiiyetine: Emir Adil Aka'nın Serencamı**" başlıklı eseri, siyasi değişimler üzerinden bir figürün hikâyesini anlatıyor. Fatih Bostancı'nın "**Timurlu Devleti'nde Eşya ve Gıda Fiyatları**" başlıklı makalesi, ekonomik tarihe dair derinlemesine bir analiz sunuyor. Musa Demir'in "**Memlük Sultanı Baybars El-Bundukdâri Döneminde Berîd Teşkilatı**" adlı çalışması, haberleşme sistemlerinin tarihsel önemi üzerinde duruyor. Semra Çerkezoğlu'nun "**Antik Bir Türk Şehri: Herât ve Tarihi Dokusu**" adlı makalesi, bir şehrin tarih boyunca geçirdiği değişimleri gözler önüne seriyor.

Yusuf Ziya Söylemez'in "**Horasan'ın İncisi Herât'ta Timurlular Döneminde İlmi Faaliyetler Üzerine Bir Değerlendirme**" adlı makalesi, bilimsel çalışmaların tarihsel bağlamını ele alıyor. Seher Selin Özmen ve Süleyman Özmen'in ortak eseri "**İstanbul'un Fethinde Kullanılan Osmanlı/Türk Savaş Toplarının Önemi ve Etkileri**", fetih sürecine teknik bir perspektiften bakıyor. Melike Sarıkçıoğlu Ökten ve İbrahim Yetiş'in "**Osmanlı-İran Diplomasisinde Geçici Elçilerin Karşılansması**" başlıklı makalesi, diplomatik protokolleri ele alıyor. Ali Kozan'ın "**XVI. Yüzyıl Osmanlı Tarih Yazımında Nizârî İsmâîlîleri: Terceme-i Târîh-i Güzîde Örneği**" adlı eseri, tarih yazımındaki önemli bir temayı tartışıyor. Ahmet Aydın'ın "**Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Kühnü'l-Ahbâr'ında Yer Alan Osmanlı Devlet Adamları**" başlıklı çalışması, Osmanlı tarihinin önde gelen figürlerini analiz ediyor.

Kamil Yavuz'un "**Çepni-Çungar Kazası ve Bozok Sancağı'nda Çepni-Çungar Aşiretleri (XVI-XIX. Yüzyıllar)**" başlıklı çalışması, aşiretlerin tarih içindeki sosyal ve ekonomik dinamiklerini inceliyor. Doğan Yörük ve Ayşe Güngören'in "**Kültürel Değişimi Şahıs İsimleri Üzerinden Okumak: Konya Şehri Kişi Adları (1518-1642)**" adlı makalesi, isimler üzerinden kültürel değişim süreçlerini ele alıyor. Havva Yazıcı'nın "**Mühimme Defterlerine Göre 16. Yüzyılda Trabzon Sancağı'nda Asayiş Sorunu ve Alınan Tedbirler**" başlıklı makalesi, yerel asayiş sorunlarını tarihsel belgeler ışığında analiz ediyor. Ümmet Soydemir'in "**XVIII. Yüzyılda Maraş'ın Sosyal Hayatında Ermeniler**" adlı eseri, bir şehrin demografik yapısına ve sosyal ilişkilerine ışık tutuyor. Cem Düzen'in "**Mısır'da Fransa'ya Karşı İlk**

Askeri Eylem: İskenderiye Harekâtı ve Köse Mustafa Paşa (1799)" başlıklı çalışması, bir dönüm noktasını detaylı bir şekilde ele alıyor.

Mikail Devebakan ve Mustafa Tanrıverdi'nin ortak eseri olan **"Kaçar Hanedanı Elçisi: Hacı Mirza Ebü'l-Hasan Han Şirazî (İlçi)'nin Londra Sefareti (1809-1810)"**, Osmanlı ve Kaçar Hanedanı arasındaki diplomatik ilişkilerin bir kesitini sunuyor. İbrahim Yeşilyurt'un **"Anthony Jenkinson'un Gözünden Tatar Ülkelerindeki Rus İşgali"** başlıklı makalesi, yabancı bir gözlemcinin yorumlarını tarihsel bir perspektifle ele alıyor. Sezgin Elbay'ın **"Aesthetic and Political Practices in Central Asian Turkish Societies: Art, Power and Identity Construction"** adlı çalışması, sanat ve kimlik inşası üzerinden bir analiz yapıyor. Ayşegül Kuş'un **"A Handbook for Travelers in Turkey'de Batılı Seyyahlar İçin Türkiye Tanıtımı ve Bazı Pratik Öneriler"** adlı makalesi, seyahat kültürünün tarihsel boyutlarını ortaya koyuyor. Muhammed Bilal Çelik ve Duygu Atasoy Şahin'in **"Türkistan Hanlıklarında Hanların Günlük Yaşamı"** başlıklı çalışması, hanlıkların iç dinamiklerini detaylı bir şekilde inceliyor.

Gülcan İnalçık'ın **"Asya Müzesi ve İlk Müdürü Hristian Daniloviç Fren"** başlıklı makalesi, müzeciliğin tarihine dair önemli bir çalışmadır. İlyas Ak'ın **"Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na Girişindeki Kritik Dönemeç: İngiliz Basınına Göre Goeben ve Breslau'nun Osmanlı Donanmasına Katılması ve Rus Limanlarını Bombalaması (10 Ağustos 1914-29 Ekim 1914)"** başlıklı eseri, Osmanlı'nın Birinci Dünya Savaşı'na dahil oluş sürecini ele alıyor. Banu Berber Babalık'ın **"II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye'de Suçlu (Suça Sürüklenen) Çocuklar Hakkında Bir Değerlendirme (1939-1945)"** adlı makalesi, savaş yıllarının toplumsal etkilerini çocuklar üzerinden analiz ediyor. Tülay Gencer'in **"Son Posta Gazetesinde Peride Celal'in Kadın Röportajları: "Çalışan Kadınlar Arasında""** başlıklı çalışması, erken Cumhuriyet dönemi kadınlarının deneyimlerini bir gazeteci perspektifinden sunuyor.

Çeviri makaleler arasında Amin Namazlı tarafından Türkiye Türkçesine tercüme edilen Firudin A. Celilov'un **"Esik Yazısı"** adlı eseri, Türkoloji alanına önemli bir katkı sağlıyor. Ablet Kamalov'un Kazım Cihat Kalkan tarafından tercüme edilen **"An Lushan-Shi Chaoyi İsyanı Sırasında Türkler ve Uygurlar (755-762)"** başlıklı makalesi, Kök Türk ve Uygur ilişkilerini Çin kaynakları ışığında ele alıyor. Rosemary Stanfield Johnson'ın ise Farbod Mazlumi tarafından tercüme edilen **"Safevi İran'ında Sünnilerin Mücadelesi: Şah I. Tahmasb Döneminde Sünni Karşıtı Faaliyetler"** adlı eseri ise Safevi dönemine dair özgün bir analiz sunuyor.

Son olarak, Burak Avcu'nun **"Kitap İncelemesi: Seyyahların İzinde Türkistan"** başlıklı incelemesi, Türkistan hakkındaki önemli bir eseri ele alarak okuyuculara hem eser hem de konunun önemi hakkında derinlemesine bilgi sunuyor.

Bu özel sayıda yer alan makaleler, tarih ve kültür meraklıları için derin bir bilgi kaynağı sunarken, akademik araştırmalar için de değerli bir referans niteliği taşımaktadır. Her biri

özenle hazırlanmış bu eserler, Türk tarihi ve kültürünün zenginliğini ve çeşitliliğini bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Dergimizin bu özel sayısında makalelerin değerlendirilmesinde emeği geçen 82 hakemimize en içten teşekkürlerimizi sunarız. Hakemlerimizden 20'si profesör, 39'u doçent, 23'si doktora unvanına sahiptir. Bu seçkin akademisyenler, Türkiye'nin 57 farklı üniversitesinde görev yapmakta ve akademik dünyamıza önemli katkılar sağlamaktadır. Her bir hakemimizin değerli emeği, yayın kalitemizin sürekliliğini ve bilimsel düzeyimizin yükselmesini sağlamıştır. Destekleri ve özverili çalışmaları için her birine sonsuz şükranlarımızı sunar, akademik kariyerlerinde başarılarının devamını dileriz.

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Mustafa GÖKÇE

Doç. Dr. Tülay YÜREKLİ

Doç. Dr. Tuba TOMBULOĞLU

Doç. Dr. Eralp ERDOĞAN

Doç. Dr. Özgür TÜRKER

From the Editor...

Dear readers,

The year 2024 has brought an irreplaceable loss to our academic community. We bid farewell to Prof. Dr. Eşref Buharalı, one of the unforgettable figures of the Faculty of Language, History, and Geography, whose contributions to Turkish historiography remain etched in memory, and whose grace and elegance left an indelible mark on our hearts. He was not only a historian but a monument of humanity. His gentleness, kindness, and deep sensitivity have left profound impressions on all of us.

Born in Kirkuk and continuing his journey in Ankara, Prof. Dr. Eşref Buharalı devoted his life to the cause of Turkishness, earning love and respect with his scholarly work and personal virtues. Opening his eyes to the rich cultural fabric of Kirkuk, he led a life imbued with a longing for his Türkmen identity and Kirkuk. Spending his childhood in this ancient city, where Türkmen traditions were vividly alive, he migrated to Turkey with his family at a young age. Turkey became his second homeland, shaping his academic career and deepening his awareness of Turkishness, while Kirkuk remained a bittersweet memory throughout his life.

Prof. Dr. Buharalı's connection to Kirkuk was profound. Every conversation about his childhood there resonated with a sense of longing. For him, the orchards, gardens, and childhood memories of Kirkuk were not merely elements of a homeland but echoes of a paradise lost. The devastation of Kirkuk at the hands of oppressors always plunged him into deep sorrow, a sentiment he expressed throughout his life.

His academic career began in 1981 as an assistant in the Department of General Turkish History at the Faculty of Language, History, and Geography. Rising swiftly, he earned his doctorate in 1985, became an assistant professor in 1987, an associate professor in 1988, and a full professor in 1996. His academic development was deeply influenced by his master's and doctoral advisor, Prof. Dr. Bahaeddin Ögel. Following in Prof. Ögel's footsteps, Buharalı built his scholarly pursuits and teaching philosophy on discipline and loyalty. His meticulous work on Arabic sources and groundbreaking approaches in this field stand as remarkable examples of his contributions to Turkish history. His articles and translations illuminated not only the academic world but also wider audiences. His academic rigor and dedication to Turkishness shone brightly in the master's and doctoral students he mentored, who continue to carry his legacy across various universities in Turkey.

Beyond his academic achievements, Prof. Dr. Buharalı's humanity held its own unique value. His elegance, refined spirit, and consistently constructive demeanor inspired deep love and respect among those around him. The bond he shared with his students went beyond the conventional teacher-student relationship, embodying the care and affection of a guide, a friend, and an elder brother. The precision and dedication he demonstrated in his work were admired by students and colleagues alike. Known as "the father of scholarship" by his

students, this title reflects the profound mentorship he provided throughout his academic career.

Prof. Dr. Eşref Buharalı made unparalleled contributions to Turkish historiography, bringing to light obscure historical topics and leaving behind an academic legacy steeped in the consciousness of Turkishness. His meticulous analyses of Arabic sources provided significant insights into Turkish history, while his productive scholarship and disciplined approach continue to inspire future generations.

With his passing, we have lost not only an academic but also a friend, a guide, and a mentor. For his students and colleagues, he remains an eternal source of inspiration. Preserving the values he instilled and carrying his work forward is the greatest responsibility we now shoulder.

As we pen these lines, we cannot help but imagine the balcony of the Faculty of Language, History, and Geography, where we will forever seek his presence. As we bid him farewell, we will keep his memory alive in our hearts. Prof. Dr. Eşref Buharalı was not just a teacher but a treasure. His name and works will live on in the pages of Turkish historiography and in the hearts of his students. Rest in peace, dear professor. Your values and contributions will never be forgotten.

On this occasion, while commemorating the memory of Prof. Dr. Eşref Buharalı and his dedication to education and science, we extend our heartfelt congratulations to all teachers and academic staff on this Teacher's Day.

In this special issue dedicated to Prof. Dr. Eşref Buharalı, 38 valuable articles are presented to our readers and the academic world, covering a broad spectrum from Turkish history to cultural influences, from political history to socio-economic developments. The issue includes 34 research articles, 3 translation articles, and 1 book review.

Saadettin Yağmur Gömeç's article, "**Töre-Yasa in Turkish State Tradition**," explores the historical evolution of töre and yasa as the foundational elements of Turkish state governance. Muzaffer Demir's "**Evaluations on the Scythian Raid of Athens during the Reigns of Gallienus and II. Claudius**" offers an in-depth analysis of a significant ancient event. Can Tankut Esmen's "**The Place and Role of the Shaman in Ancient Turkish Society**" sheds light on the social dynamics of this belief system. Selcan Kaya's work, "**The Origins and Effects of the Evil Eye in Anatolia: The Historical Journey of the Belief in Turkish Culture**," examines the transformations of a cultural belief over time. Aykut Özbayraktar's "**The Spread of Islam in Khwarezm**" sheds light on the region's Islamization process.

Emre Ömür's article, "**A Medieval Court: The Trial of Afşin**," delves into an intriguing legal case in the history of medieval Turkish courts. Yunus Emre Tansü and Ömer Çiftçi, in their collaborative piece, "**The Origins of the Sāmānid Family in Light of Historical Sources**," provide a detailed examination of the roots of the Sāmānid dynasty. Vural Öntürk's "**Relations between the Gahadavala Dynasty and the Ghaznavids during the Gahadavala**

Ascendancy” sheds light on the interactions between these two prominent powers. Mustafa Köksal, in **“The Political Strategy of Khwarazmshah Atsız against the Oghuz,”** offers a meticulous analysis of a ruler’s strategic maneuvers. Meanwhile, Muhammed Ali Budak’s article, **“A Linguistic Insight into Late Medieval Turkey: Observations by Bertrandon de la Broquière and Ibn Bībī,”** discusses the linguistic landscape of the era.

Erol Keleş’s **“From Struggle for the Throne to Independence: Uzun Hasan and the Battle of the Tigris”** revisits a critical moment in Turkish history. Ahmet Korkmaz’s article, **“From Jalayirid Emirate to Timur’s Vassalage: The Journey of Emir Adil Aka,”** recounts a historical transformation through the lens of a notable figure. Fatih Bostancı, in **“Commodity and Food Prices in the Timurid State,”** presents an economic perspective on Timurid society. Musa Demir’s work, **“The Barīd System during the Reign of Mamlūk Sultan Baybars al-Bunduqdārī,”** highlights the importance of communication networks in governance. Semra Çerkezoğlu’s **“An Ancient Turkish City: Herat and Its Historical Texture”** portrays the city’s historical evolution.

Yusuf Ziya Söylemez’s article, **“The Jewel of Khorasan: Scholarly Activities in Herat during the Timurid Era,”** delves into the intellectual vibrancy of the Timurid period. Seher Selin Özmen and Süleyman Özmen, in **“The Role and Importance of Ottoman/Turkish Cannons in the Conquest of Istanbul,”** offer a technical and historical analysis of the weapons used during the conquest. Melike Sarıkçıoğlu Ökten and İbrahim Yetiş’s work, **“The Reception of Temporary Envoys in Ottoman-Iranian Diplomacy,”** examines the protocols in Ottoman-Iranian diplomatic relations. Ali Kozan’s **“The Nizārī Ismā‘īlīs in Sixteenth-Century Ottoman Historiography: The Case of Terceme-i Tārīh-i Güzīde”** delves into the depiction of the Nizārī Ismā‘īlīs in historical writing. Ahmet Aydın’s **“The Ottoman Statesmen Featured in Kühū’l-Ahbār by Gelibolulu Mustafa Âlī”** analyzes the lives and careers of Ottoman figures documented in a key historical source.

Kamil Yavuz’s article, **“Çepni and Çungar Tribes in Çepni-Çungar District and Bozok Sanjak (16th-19th Centuries),”** explores the socio-economic dynamics of these tribes. Doğan Yörük and Ayşe Güngören, in **“Reading Cultural Change through Personal Names: The Case of Konya City (1518-1642),”** investigate cultural transformations via onomastics. Havva Yazıcı’s **“Law Enforcement Issues in the Trabzon Sanjak in the 16th Century and Measures Taken, According to Mühimme Registers”** provides insights into regional administrative challenges. Ümmet Soydemir’s **“Armenians in the Social Life of Maraş in the 18th Century”** discusses the demographics and social interactions of the region. Cem Düzen’s **“The First Military Action Against France in Egypt: The Alexandria Campaign and Köse Mustafa Pasha (1799)”** revisits a pivotal moment in military history.

Mikail Devebakan and Mustafa Tanrıverdi’s **“The Embassy of Hacı Mirza Ebü’l-Hasan Khan Shirazi to London (1809-1810): A Diplomatic Episode from the Qajar Dynasty”** highlights cross-cultural interactions during the Qajar era. İbrahim Yeşilyurt’s **“Anthony Jenkinson’s Observations on Russian Occupation in Tatar Lands”** provides a foreign

perspective on the region's history. Sezgin Elbay's "**Aesthetic and Political Practices in Central Asian Turkish Societies: Art, Power, and Identity Construction**" examines the interplay of culture and identity. Ayşegül Kuş, in "**A Handbook for Travelers in Turkey: An Introduction to Turkey and Practical Advice for Western Travelers**," sheds light on historical travel guides. Muhammed Bilal Çelik and Duygu Atasoy Şahin's work, "**Daily Life of Khans in Turkestan Khanates**," offers a glimpse into the everyday lives of Turkestan rulers.

The translation articles add a unique dimension to this issue. Firudin A. Celilov's "**Esik Writing**," translated by Amin Namazlı, contributes valuable insights into Türkology. Ablet Kamalov's "**Turks and Uyghurs During the An Lushan-Shi Chaoyi Rebellion (755-762)**," translated by Kazım Cihat Kalkan, delves into Tang-era military cooperation. Rosemary Stanfield Johnson's "**The Struggle of Sunnis in Safavid Iran: Anti-Sunni Activities During the Reign of Shah I Tahmasb**," translated by Farbod Mazlumi, offers an incisive analysis of Safavid religious policies.

Finally, Burak Avcu's book review, "**In the Footsteps of Travelers in Turkestan**," critically evaluates a significant work on Turkestan's history, enriching the issue with a reflective perspective.

This special issue, dedicated to the memory of Prof. Dr. Eşref Buharalı, stands as a testament to his enduring influence on Turkish historiography. It invites readers to explore a rich tapestry of historical and cultural narratives, continuing his legacy of scholarly excellence and intellectual curiosity.

We extend our heartfelt gratitude to the 82 reviewers who contributed to the evaluation of articles in this special issue of our journal. Among our reviewers, 20 hold the title of professor, 39 are associate professors, and 23 have a doctorate. These distinguished academics, representing 57 different universities across Türkiye, have made significant contributions to the academic community. The invaluable efforts of each reviewer have ensured the continuity of our publication's quality and the advancement of its scientific standards. We express our deepest appreciation for their dedication and hard work, and we wish them continued success in their academic careers.

EDITORS

Prof. Dr. Mustafa GÖKÇE

Assoc. Prof. Dr. Tülay YÜREKLİ

Assoc. Prof. Dr. Tuba TOMBULOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Eralp ERDOĞAN

Assoc. Prof. Dr. Özgür TÜRKER

GENEL TÜRK TARİHİ
ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
Prof. Dr. Eşref Buharalı
Özel Sayısı
Kasım 2024

JOURNAL OF GENERAL TURKISH
HISTORY RESEARCH
Special Issue Dedicated to Prof. Dr. Eşref
Buharalı
November 2024

İÇİNDEKİLER
ARAŞTIRMA MAKALELERİ

CONTENTS
RESEARCH ARTICLES

SAADETTİN YAĞMUR GÖMEÇ

Türk Devlet Hayatında Töre-Yasa

Law (Töre) in Turkish State Life

ss. 1-10

MUZAFFER DEMİR

*Gallienus ve II. Claudius'un Yönetimleri Esnasında
İskitlerin Atina'yı Talamı Üzerine
Değerlendirmeler*

*Reconsiderations on the Sack of Athens by Scythians
During the Rules of Gallienus
and Claudius II*

ss. 11-30

CAN TANKUT ESMEN

*Eski Türk Toplumunda Şaman'ın Yeri ve
Vazifesi Üzerine*

*On the Place and Function of the Shaman in the Old
Turkish Society*

ss. 31-40

SELCAN KAYA

*Nazarın Kökenleri ve Anadolu'daki Etkileri: Türk
Kültüründe Göz Değmesi İnanışının
Tarihsel Seyri*

*The Origins of the Evil Eye and Its Effects in Anatolia:
The Historical Trajectory of the Belief in Evil Eye in
Turkish Culture*

ss. 41-62

AYKUT ÖZBAYRAKTAR

*Hârezm'de İslamiyet'in
Yayılışı*

*Spread of Islam in
Khwārazm*

ss. 63-72

EMRE ÖMÜR

*Bir Orta Çağ Mahkemesi: Afşin'in
Yargılanması*

*A Medieval Court: The Trial of
Afshin*

ss. 73-90

YUNUS EMRE TANSÜ – ÖMER ÇİFTÇİ

*Tarihi Kaynaklar Işığında Sâmânî
Ailesinin Menşei*

*The Origin of the Samani Family in the Light of
Historical Sources*

ss. 91-108

VURAL ÖNTÜRK

*Gahadavala Hanedanı'nın Yükselme Devrinde
Gaznelilerle Münasebetleri*

*Relations With the Ghaznavids During the Rise of The
Gahadavala Dynasty*

ss. 109-118

MUSTAFA KÖKSAL

*Harezmşah Atsız'ın Oğuzlara Karşı
İzlediği Siyaset*

*The Policy Followed by Kharezmshah Atsız Against
the Oghuzs*

ss. 119-128

MUHAMMED ALİ BUDAK

*Bertrandon De La Broquière'in (Ve İbn Bibî'nin) Geç
Orta Çağ Türkiye'sinde Konuşulan Dillere Dair
Verdiği Bir Bilgi Üzerine*

*On an Information Given by Bertrandon De La
Broquière (And Ibn Bîbî) About the Languages Spoken
in Late Medieval Turkey*

ss. 129-142

EROL KELEŞ

*Taht Mücadelesinden Bağımsızlığa:
Uzun Hasan ve Dicle
Muharebesi*

*From the Struggle for the Throne to Independence:
Uzun Hasan and the Battle
of the Tigres*

ss. 143-150

AHMET KORKMAZ

*Celayırlı Emirü'l-Ümeraliğından Emir
Timur'un Tabiiyetine: Emir Adil
Aka'nın Serencamı*

*From the Chief Amir of the Jalayirids to
Amir Timur's Allegiance: The Aftermath of
Amir 'Adil Āqā*

ss. 151-162

FATİH BOSTANCI

*Timurlu Devleti'nde Eşya ve
Gıda Fiyatları*

*Prices of Goods and Food in the
Timurid State*

ss. 163-178

MUSA DEMİR

*Memlük Sultanı Baybars El-Bundukdâri
Döneminde Berîd Teşkilatı*

*Berîd Organisation under the Mamluk Sultan Baybars
Al-Bundukdâri*

ss. 179-190

SEMRA ÇERKEZOĞLU

*Antik Bir Türk Şehri: Herât ve
Tarihi Dokusu*

*An Ancient Turkish City: Herât and Its Historical
Texture*

ss. 191-204

YUSUF ZİYA SÖYLEMEZ

*Horasan'ın İncisi Herât'ta Timurlular
Döneminde İlmî Faaliyetler Üzerine Bir
Değerlendirme*

*An Evaluation on Scholarly Activities in Herat the
Pearl of Khorasan During the
Tumurid Period*

ss. 205-218

SELİN SEHER ÖZMEN – SÜLEYMAN ÖZMEN

*İstanbul'un Fethinde Kullanılan Osmanlı/Türk
Savaş Toplarının Önemi
ve Etkileri*

*The Importance and Effects of Ottoman/Turkish
Cannons Used in the Conquest
of Istanbul*

ss. 219-242

MELİKE SARIKÇIOĞLU ÖKTEN – İBRAHİM YETİŞ

*Osmanlı- İran Diplomasisinde Geçici Elçilerin
Karşılanması*

*Welcome of Temporary Ambassadors in Ottoman-
Iranian Diplomacy*

ss. 243-260

ALİ KOZAN

*XVI. Yüzyıl Osmanlı Tarih Yazımında Nizârî
İsmâîlîleri: Terceme-i Târîh-i
Güzîde Örneği*

*The Nizari Ismailis in XVIth Century Ottoman
Historiography: the Case of Terceme-I
Târîh-i Güzîde*

ss. 261-276

AHMET AYDIN

*Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Künhü'l-Ahbâr'ında
Yer Alan Osmanlı Devlet
Adamları*

*Ottoman Statesmen in Gelibolu
Mustafa Ali's Kunhu'l-Akhbar*

ss. 277-290

KAMİL YAVUZ

*Çepni-Çungar Kazası ve Bozok Sancağı'nda
Çepni-Çungar Aşiretleri
(XVI-XIX. Yüzyıllar)*

*District Of Çepni-Çungar And Çepni-Çungar
Tribes in Bozok Sanjak
(XVI-XIXth Centuries)*

ss. 291-300

DOĞAN YÖRÜK – AYŞE GÜNGÖREN

*Kültürel Değişimi Şahıs İsimleri Üzerinden
Okumak: Konya Şehri Kişi Adları
(1518-1642)*

*Reading Cultural Change Through Names: Personal
Names in Konya
(1518-1642)*

ss. 301-328

HAVVA YAZICI

*Mühimme Defterlerine Göre 16. Yüzyılda
Trabzon Sancağı'nda Asayiş Sorunu ve Alınan
Tebirler*

*Public Order Problem and Measures Taken in Trabzon
Sancağ in the 16th Century According to the Mühimme
Registers*

ss. 329-340

ÜMMET SOYDEMİR

*XVIII. Yüzyılda Maraş'ın Sosyal
Hayatında Ermeniler*

*Armenians in The Social Life of Maraş in the
XVIIIth Century*

ss. 341-352

CEM DÜZEN

*Mısır'da Fransa'ya Karşı İlk Askeri Eylem:
İskenderiye Harekâtı ve Köse
Mustafa Paşa (1799)*

*First Military Action Against France in Egypt: The
Alexandria Campaign and Köse
Mustafa Pasha (1799)*

ss. 353-366

MİKAİL DEVEBAKAN – MUSTAFA TANRIVERDİ

*Kaçar Hanedanı Elçisi: Hacı Mirza Ebü'l-Hasan Han
Şirazî (İlçi)'nin Londra Sefareti
(1809-1810)*

*The Ambassador of the Qajar Dynasty: Haji Mirza Abu'l-
Hasan Khan Shirazi (Ilçi)'s Embassy in London
(1809-1810)*

ss. 367-378

İBRAHİM YEŞİLYURT

*Anthony Jenkinson'un Gözünden Tatar
Ülkelerindeki Rus İşgali*

*The Russian Occupation of The Tatar Countries: An
Account by Anthony Jenkinson*

ss. 379-392

SEZGİN ELBAY

*Orta Asya Türk Toplumlarında Estetik ve
Siyasi Pratikler: Sanat, İktidar ve
Kimlik İnşası*

*Aesthetic and Political Practices in Central Asian Turk
Societies: Art, Power and
Identity Construction*

ss. 393-408

AYŞEGÜL KUŞ

*A Handbook for Travelers in Turkey'de Batılı
Seyyahlar İçin Türkiye Tanıtımı ve Bazı Pratik
Öneriler*

*A Handbook for Travelers in Turkey: An Introduction to T
and Some Practical Tips for
Western Travelers*

ss. 409-428

MUHAMMED BİLAL ÇELİK – DUYGU ATASOY ŞAHİN

18. ve 19. Yüzyıllarda Türkistan Hanlıklarında
Hanların Günlük Yaşamı

Daily Life of Khans in the 18th and 19th Centuries in Turkestan
Khanates

ss. 429-444

GÜLCAN İNALCIK

Asya Müzesi ve İlk Müdürü Hristian
Daniloviç Fren

The Asian Museum and its First Director Hristian
Danilovich Fren

ss. 445-462

İLYAS AK

Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya
Savaşı'na Girişindeki Kritik Dönemeç: İngiliz
Basınına Göre Goeben ve Breslau'nun Osmanlı
Donanmasına Katılması ve Rus Limanlarını
Bombalaması (10 Ağustos 1914- 29 Ekim 1914)

The Critical Turning Point in the Entry of the Ottoman
State into the First World War: Goeben and Breslau's
Joining the Ottoman Navy and Bombardment of Russian
Ports According to the British Press (10 August 1914- 29
October 1914)

ss. 463-496

BANU BERBER BABALIK

II. Dünya Savaşı Yıllarında Türkiye'de
Suçlu (Suça Sürüklenen) Çocuklar Hakkında Bir
Değerlendirme (1939 – 1945)

An Evaluation of Delinquent Children in Turkey During
the Years of World War II
(1939-1945)

ss. 497-514

TÜLAY GENCER

Son Posta Gazetesinde Peride Celal'in Kadın
Röportajları: "Çalışan Kadınlar Arasında"

Peride Celal's Women Interviews in Son Posta Newspaper:
"Among Working Women"

ss. 515-532

ÇEVİRİ MAKALELERİ

TRANSLATION ARTICLES

FİRUDİN A. CELİLOV- çev. AMİN NAMAZLI

Esik Yazısı

The Inscription of Esik

ss. 533-540

ABLET KAMALOV – çev. KAZIM CİHAT KALKAN

An Lushan-Shi Chaoyi İsyanı Sırasında
Türkler ve Uygurlar (755-762)

Turks and Uighurs During the Rebellion of An Lushan
Shi Chaoyi (755-762)

ss. 541-548

ROSEMARY STANFIELD-JOHNSON – çev. FARBOD MAZLUMİ

*Safevi İnan'ında Sünnilerin Mücadelesi: Şah I.
Tahmasb Döneminde Sünni Karşıtı Faaliyetler*

*The Struggle of The Sunnis in Safavid Iran: Anti-Sunni
Activities During the Reign of Shah Tahmasb I*

ss. 549-556

KİTAP İNCELEMESİ

BOOK REVIEW

BURAK AVCU

*Seyyahların İzinde
Türkistan*

*In the Footsteps of Travelers
Turkestan*

ss. 557-560

YAZIM KURALLARI

ss. 561-564

